

PREPRAVNÝ PORIADOK

Spoločnosť Norisson s.r.o. Beniaková 15, 040 18 Košice vydáva podľa §4 Zákona o cestnej doprave č. 56/2012 Prevádzkový poriadok, ktorý schválil:

NORISSON, s.r.o. 7
Beniaková 15
040 18 Košice
IČO: 45879613

IČ-DPH: SK 2023123982

Ing. Marek Eliáš
Konateľ spoločnosti

OBSAH

Základné ustanovenie	3
Rozsah a charakter preprav nákladnej cestnej dopravy vykonávanej dopravcom	3
Poistenie zodpovednosti medzinárodného cestného dopravcu	4
Objednávanie prepravy a zmluva o preprave vecí	5
Práva a povinnosti odosielateľa.....	7
Prednostné prepravy	7
Vylúčenie z prepravy	8
Osobitné povinnosti odosielateľa a dopravcu	8
Zmena zmluvy o preprave vecí	8
Odovzdanie zásielky	9
Zodpovednosť dopravcu.....	12
Nákladný list	13
Postup dopravcu v prípade nehody alebo poškodenia zásielky	15
Mimoriadne udalosti	17
Záverečné ustanovenia	18

Článok 1

Základné ustanovenie

1. Tento prepravný poriadok stanovuje práva a povinnosti pri preprave zásielok cestným nákladným vozidlom medzi dopravcom, právnickými osobami, a fyzickými osobami zúčastnenými na preprave, stanovenie podmienok na uzavretie zmluvy o preprave vecí podľa § 610 a nasl. Obchodného zákonníka a jej obsahu. Neupravuje ceny a cenové podmienky. Podľa tohto prepravného poriadku dopravca vykonáva vnútroštátnu a medzinárodnú nákladnú cestnú dopravu vecí, nákladov, priemyselných tovarov a iných požadovaných druhov tovarov, ktoré nie sú vylúčené z prepravy podľa ďalších ustanovení. Prepravný poriadok neplatí pre prepravu živých zvierat, zkažitelných potravín, nebezpečných vecí, nebezpečných odpadov, prepravu sypkých materiálov, tekutých materiálov, pre cestnú dopravu vykonávanú v rámci kombinovanej dopravy.
2. Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je spoločnosť Norisson s.r.o., Beniaková 15, 040 18 Košice a je to právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I, oddiel: Sro, vložka číslo: 26487/V, ktorá podniká v cestnej nákladnej doprave na základe Osvedčenia o odbornej spôsobilosti č.....
3. Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať nákladnú cestnú dopravu v súlade s prepravným povolením a týmto prepravným povolením.
4. Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
5. Pri vykonávaní prepravy nákladov platí tento prepravný poriadok .
6. Dopravca dbá, aby sa prepravy uskutočňovali s čo najhospodárnejším využitím dopravných prostriedkov. Odosielateľ a príjemca sú povinní vo vzájomnej spolupráci vytvárať podmienky na urýchlenie a zmechanizovanie nakladacích a vykladacích prác.
7. Doručením objednávky dopravcovi alebo odovzdaním zásielky na prepravu odosielateľ súhlasí a berie na vedomie, že obsah tohto prepravného poriadku je v zmysle platnej legislatívy odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzatvorenie zmluvy. Akékoľvek ústne alebo telefonické požiadavky odosielateľa na prepravné podmienky, obsiahnuté v jeho návrhu na uzatvorenie zmluvy, ktoré sú v rozpore s týmto prepravným poriadkom sú neplatné, ak nie je za podmienok uvedených ďalej dohodnuté inak. Písomné, faxové, alebo elektronicky zaslané požiadavky odosielateľa na prepravné podmienky zmluvy, ktoré sú v rozpore s týmto prepravným poriadkom, musia byť výslovne a preukázateľne potvrdené dopravcom písomne, faxom alebo elektronicky. V tom prípade majú prednosť pred použitím ustanovení tohto prepravného poriadku.

Článok 2

Rozsah a charakter preprav nákladnej cestnej dopravy vykonávanej dopravcom

1. Dopravca vykonáva nákladnú cestnú dopravu v tomto rozsahu:
  - a) vnútroštátna nákladná cestná doprava,
  - b) medzinárodná nákladná cestná doprava.

2. Charakter vykonávanej nákladnej cestnej dopravy:
  - a) prepravuje náklady ako vozové zásielky, kusové zásielky alebo ako príklady,
  - b) za vozovú zásielku považuje zásielku prepravenú jednému odosielateľovi jednou jazdou vozidla, ak bola využitá užitočná alebo celková hmotnosť vozidla alebo bez zreteľa na hmotnosť zásielky, ak:
    1. využije lôžnú plochu vozidla,
    2. jej prepravu vykonáva osobitnou jazdou vozidla podľa dohody s odosielateľom alebo preto, že to vyžaduje povaha nákladu, prípadne vykonanie prepravy v požadovanej lehote,
    3. ju nakladá alebo vykladá na dvoch alebo viacerých miestach; o jednu jazdu vozidla ide aj vtedy, ak z prevádzkových dôvodov preloží zásielku na iné vozidlo,
  - c) za príkladku považuje zásielku prepravovanú spoločne s inými zásielkami alebo osobitne pri takej jazde vozidla, ktorú by inak musel vykonať bez nákladu,
  - d) zásielky, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia bodov b)2. a b)3. sa považujú za kusové.

3. Dopravca je povinný v dohodnutej lehote pristaviť vozidlo toho druhu a tak vystrojené, ako sa pri dojednaní prepravy dohodlo. Vozidlo musí byť v riadnom technickom stave vyhovujúcom pre prepravu a s riadne očistením lôžným priestorom. Ak nie je dohodnuté inak, prepravujú sa všetky zásielky vozidlom obsadeným jedným vodičom.

4. Ak miesto odoslania zásielky a predpokladané miesto jej určenia leží na území dvoch rôznych štátov, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej nákladnej cestnej doprave (ďalej len "Dohovor CMR"), pri uzavretí a vykonávaní zmluvy o preprave vecí, ako aj pri určovaní zodpovednosti dopravcu sa postupuje podľa Dohovoru CMR.

Článok 3

Poistenie zodpovednosti medzinárodného cestného dopravcu

1. Poistenie sa vzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú na veciach, ktoré dopravca prevzal v súvislosti s prepravou zásielok. Toto poistenie pokrýva tiež primerané a účelné náklady poisteného vynaložené k odvráteniu alebo minimalizácii škody na prepravovanej zásielke.

2. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú:
  - a) úmyselne,
  - b) v dôsledku prekročenia dodacej lehoty, zavinenej dopravcom (čl. 19 Dohovoru CMR) s výnimkou škôd na zásielke,
  - c) pri prepravách uskutočňovaných v rámci medzinárodných poštových dohovorov a zmlúv,
  - d) pri prepravách sťahovaných zvrškov.

3. Ďalej sa poistenie nevzťahuje na škodu ak bola spôsobená chybami na zásielke alebo jej obale a tieto boli dopravcovi známe v čase prevzatia zásielky alebo jej obalu, ku ktorým nemal výhrady.
4. Dopravca je povinný dbať na to, aby nedochádzalo ku škodám na prepravovaných zásielkach. Ďalej je povinný dbať na to, aby vodič mal potrebnú kvalifikáciu a spôsobilosť a dopravný prostriedok bol v takom stave ako je predpísané príslušnými normami.
5. Náhrada škody na zásielke sa určuje podľa ustanovení Dohovoru CMR o zodpovednosti medzinárodného dopravcu.
6. Dopravca je poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám v zmysle zákona.

Článok 4

Objednávanie prepravy a zmluva o preprave vecí

1. Odosielateľ zásielky si u dopravcu prepravu objednáva. Objednávku môže uplatniť písomne, elektronicky alebo faxom. Ústnu alebo telefonickú objednávku je potrebné potvrdiť i písomne (t. j. poštou, elektronicky, faxom). Toto ustanovenie sa nepoužije v prípade, že zmluvné strany uzatvoria písomnú zmluvu o preprave vecí, ak nejde o zmluvu rámcovú, ktorá uzatváranie jednotlivých zmlúv o preprave na základe objednávok predpokladá. Prípadné dodatky k písomnej zmluve môžu byť uzatvorené podľa prvej až tretej vety tohto odseku.
2. Objednávka prepravy musí obsahovať všetky údaje potrebné na vykonanie a vyúčtovanie prepravy, najmä:
  - a) určenie strán (odosielateľ a dopravca) v rozsahu určenom § 3a z. č. 531/1991 Zb. Obchodný zákonník u fyzických osôb označením mena, priezviska, dátumu narodenia a miestom trvalého pobytu, ďalej telefón prípadne fax,
  - b) opis zásielky (*množstvo, hmotnosť, rozmery, poloha, uloženie, druh, obsah a obal a pod.*), spôsob nakládky a vykládky a zaobchádzanie so zásielkou (*napr. pri vysokej kultúrnej a umeleckej hodnote*),
  - c) určenie času (*čas nakládky, dodacej lehoty, čas vykládky*), miesta odoslania a miesta určenia, prípadne aj žiadajú trasy dopravnej cesty,
  - d) druh a rozsah poškodenia zásielky, ak sa podáva na prepravu už poškodená (*napr. preprava do opravy*),
  - e) odplatu za vykonanú prepravu (ďalej aj len „prepravné“)
  - f) ostatné údaje ktoré bude v zmysle Dohovoru CMR potrebné uviesť do nákladného listu
3. Ak dopravca nemôže objednávku prijať, upovedomí o tom bez meškania odosielateľ'a, najmä telefonicky, ústne alebo faxom.
4. Ak bola objednávka potvrdená, dopravca pristaví vhodné vozidlo v termíne uvedenom v objednávke. Ak sa vyskytnú prekážky, pre ktoré nemôže pristaviť vozidlo v dohodnutom termíne, dopravca je povinný o tom neodkladne upovedomiť odosielateľ'a a prípadne dojednať iný termín pristavenia vozidla.

5. Potvrdenie objednávky pre odosielateľa vykonáva obchodný zástupca dopravcu tak, že ju potvrdí podpisom a späťne zašle odosielateľovi písomne, elektronicky alebo faxom.
6. Ak sa po výzve odosielateľa na pristavenie vozidla k nakládke nenaložené vozidlo vráti z viny odosielateľa, je odosielateľ povinný dopravcovi uhradiť pomernú časť prepravného a zmluvnú pokutu vo výške 165,- eur. Náhrada škody tým nie je dotknutá.
7. Objednávku možno urobiť na jednu prepravu, určitý počet prepráv alebo na určité časové obdobie.
8. Zmluva o preprave vecí vzniká medzi odosielateľom a dopravcom:
  - a) potvrdením objednávky faxom, elektronicky alebo poštovou zásielkou (písomne),
  - b) začatím prepravy,
  - c) prevzatím zásielky na prepravu.
9. Ak dopravca vyhovie za podmienok uvedených v tomto prepravnom poriadku návrhu príjemcu zásielky na jej ďalšiu prepravu inému príjemcovi, vzniká medzi týmito subjektmi nová zmluva o preprave vecí.
10. Zmluvou o preprave vecí sa dopravca zaväzuje odosielateľovi, že prepraví vec (zásielku) z určitého miesta (miesto odoslania) do určitého iného miesta (miesto určenia) a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu (prepravné).
11. Dodacia lehota sa považuje za dodržanú, ak je zásielka pred jej uplynutím vydaná prijímateľovi, alebo prijímateľovi nemohla byť dodaná z dôvodov na jeho strane, hoci bol o príchode zásielky upovedomený, alebo mu bola zásielka v mieste určenia doručená na prevzatie.
12. Dodacia lehota sa predlžuje:
  - a) pozastavením prepravy, ktoré je zapríčinené opatreniami colných alebo iných orgánov štátnej správy,
  - b) zdržaním prepravy vyvolaným dodatočnými pokynmi odosielateľa resp. prijímateľa, alebo situáciou v premávke,
  - c) časom potrebným na vyloženie nadváhy (rozumie sa nákladu s hmotnosťou nad nosnosť hydraulického ramena ak je súčasťou vozidla, a je teda potrebné zabezpečiť ďalší mechanizmus na vyloženie),
  - d) úradne nariadeným pozastavením cestnej premávky, ktoré dočasne znemožňuje začatie alebo pokračovanie prepravy,
  - e) zdržaním, ktoré vzniklo počas prepravy bez zavinenia dopravcom tým, že na zásielke alebo obale museli byť vykonané opravy, alebo naložená zásielka musela byť preložená alebo správne uložená,
  - f) a ďalšími okolnosťami, ktoré vylučujú zodpovednosť dopravcu podľa Dohovoru CMR.
13. Ak si dopravca s odosielateľom nedohodol dopravnú cestu, a ak nejde o prípad prekážok prepravy, dopravca je povinný vykonať prepravu po najkratšej ceste, použitie ktorej je hospodárne so zreteľom na povahu zásielky a druh použitého vozidla. Dĺžku a trasu dopravnej cesty určuje zodpovedný zamestnanec dopravcu podľa:

- a) údajov o cestných vzdialenostiach v mapách,
  - b) smerových tabúl umiestnených na pozemných komunikáciách,
  - c) údajov z navigačného systému,
  - d) údajov z tachografu, prípadne tachometra alebo,
  - e) iným vhodným spôsobom.
14. Výška prepravného a doba splatnosti sa dohodne v zmluve o preprave vecí (v jej písomnej forme, alebo v potvrdenej objednávke). Obdobne sa dohodne aj forma úhrady. Pokiaľ sa tak nestane, výška prepravného je určená aktuálnym cenníkom dopravcu, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy a tohto prepravného poriadku a prepravné je splatné do 14 kalendárnych dní od doručenia faktúry na účet prenajímateľa č. ú.: ....., vedený v Tatra banka, a.s. V prípade omeškania úhrad platí povinná strana úroky z omeškania vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania.
15. Odosielateľ zásielky a dopravca sa môžu dohodnúť, či prepravné vyplatí odosielateľ zásielky celkom alebo čiastočne, alebo či prepravné uhradí prijímateľ zásielky.
16. Ak prepravné má uhradiť prijímateľ zásielky, ale úhradu odmietne, je povinný zaplatiť prepravné odosielateľ zásielky. V takom prípade môže dopravca odovzdať zásielku prijímateľovi len so súhlasom odosielateľa.

Článok 5

Práva a povinnosti odosielateľa

1. Odosielateľ zodpovedá za všetky výdavky a škody, ktoré vzniknú dopravcovi v dôsledku nepresnosti alebo neúplnosti:
  - a) údajov, ktoré majú byť uvedené v nákladom liste podľa čl. 6 Dohovoru CMR,
  - b) všetkých ostatných údajov alebo pokynov, ktoré dal odosielateľ pre vystavenie nákladného listu alebo za účelom ich zaznačenia do nákladného listu.
2. Odosielateľ zodpovedá dopravcovi za škody spôsobené osobám, na prevádzkových prostriedkoch, alebo na iných zásielkach chybami obalu zásielky, ako aj za všetky výdavky, vzniknuté z tohto dôvodu, iba ak by závada bola zjavná, lebo dopravcovi známa v čase prevzatia zásielky a dopravca nemá k tomu výhrady.
3. Odosielateľ je povinný pripojiť k nákladnému listu, alebo dať dopravcovi k dispozícii doklady, potrebné na colné a ďalšie úradné konania, vykonávané pred vydaním zásielky a poskytnúť mu všetky informácie, o ktoré požiada.
4. Dopravca nie je povinný skúmať, či sú doklady a informácie správne a dostačujúce. Odosielateľ zodpovedá dopravcovi za všetky škody vzniknuté preto, že niet dokladov alebo, že neboli dané potrebné informácie, alebo doklady a informácie sú neúplné, alebo nesprávne, pokiaľ pravda nejde o nedostatok zavinený dopravcom.

Článok 6

Prednostné prepravy

1. Dopravca nemá dohodnuté prednostné prepravy.

Článok 7

Vylúčenie z prepravy

1. Preprava sa vykonáva s vylúčením nasledovných vecí:
  - a) živých zvierat,
  - b) skazitelných potravín,
  - c) nebezpečných vecí,
  - d) nebezpečných odpadov,
  - e) prepravu sypkých materiálov,
  - f) tekutých materiálov.

Článok 8

Osobitné povinnosti odosielateľa a dopravcu

1. Dopravca zodpovedá za konanie a opomenutie svojich splnomocnených zástupcov a poverených zamestnancov ako za vlastné konanie, alebo opomenutie za predpokladu, že títo zástupcovia, zamestnanci alebo ostatné osoby konajú v rámci svojho oprávnenia.
2. Povinnosťou dopravcu je dodržiavať Európsku dohodu o práci osádok vozidiel v medzinárodnej doprave (AETR).
3. Odosielatelia zásielok pri opakujúcich sa prepravách z rovnakého miesta nakládky alebo na rovnaké miesto vykládky zabezpečia podmienky pre bezpečnosť práce a zdravia pri práci pri týchto úkonoch. Zabezpečia tiež, aby sa nakladacie a vykladacie miesta a zariadenia udržiavali v stave, ktorý umožňuje rýchlú a bezpečnú nakládku a vykládku zásielok, zabezpečiť dostatočné spevnenie všetkých plôch používaných na jazdu vozidiel vrátane neverejných príchodových ciest a ich udržiavanie v bezpečne zjazdnom stave, ako aj dostatočné osvetlenie pracovísk. Na stálych pracoviskách s veľkým rozsahom ložných operácií sa zriadia nákladové a výkladové rampy a zabezpečí dostatok mechanizačných zariadení ako sú pásové dopravníky, drapáky, mechanizačné lopaty, vysávače, žeriavy, kladkostroje, vysokozdvížne vozíky a pod.
4. Ak ide o opakované prepravy rovnakej povahy, je odosielateľ povinný, pokiaľ si s dopravcom nedohodol niečo iné, zadovážiť včas a v dostatočnom množstve pomôcky potrebné na urýchlenie nakládky, najmä pomôcky na naloženie zásielok do niekoľkých vrstiev, stojany, podložky, rohože, upevňovacie konštrukcie, zarážky a pod.

Článok 9

Zmena zmluvy o preprave vecí

1. Odosielateľ je oprávnený disponovať so zásielkou, najmä môže požadovať od dopravcu zastavenie prepravy, zmenu miesta dodania alebo vydania zásielky inému príjemcovi než, ktorý bol uvedený v nákladnom liste.

2. Toto právo však zaniká, len čo sa druhý exemplár nákladného listu odovzdá príjemcovi, alebo len čo príjemca uplatní právo podľa čl. 13 ods. 1 Dohovoru CMR, od tohto okamihu je dopravca povinný správať sa podľa príkazov príjemcu.
3. Dispozičné právo patrí však príjemcovi od okamihu vystavenia nákladného listu v tom prípade, ak odosielateľ urobí v ňom príslušný záznam v tom zmysle.
4. Ak pri výkone svojho dispozičného práva dá príjemca príkaz na vydanie zásielky ďalšej osobe, nemôže už táto osoba určiť ďalších príjemcov.
5. Výkon dispozičného práva sa viaže na tieto podmienky:
  - a) odosielateľ alebo v prípade uvedenom v ods. 3 tohto článku príjemca, ktorý chce uplatniť svoje právo, je povinný preukázať sa prvým vyhotovením nákladného listu, v ktorom musia byť zapísané nové príkazy dané dopravcovi, a uhradiť dopravcovi všetky výdavky a škody vzniknulé vykonaním týchto príkazov,
  - b) vykonanie príkazov musí byť možné v čase, keď prídu osobe, ktorá ich má vykonať, a nesmie narušovať obvyklú prevádzku dopravcovho podniku ani spôsobiť škodu odosielateľom, alebo príjemcom iných zásielok,
  - c) príkazy nesmú viesť k rozdeleniu zásielky.
6. Ak dopravca nemôže z dôvodov uvedených v odseku 5 písm. b) tohto článku vykonať udelené príkazy, je povinný hneď o tom upovedomiť osobu, od ktorej tieto príkazy dostal.
7. Dopravca, ktorý nevykoná príkazy dané mu podľa ustanovení tohto článku alebo, ktorý ich vykoná bez toho, aby si vyžiadal predloženie prvého vyhotovenia nákladného listu, zodpovedá oprávnenému za škodu tým vzniknutú.
8. Ak odosielateľ zásielky nariadil, že zásielka má byť v mieste určenia zadržaná, dopravca je oprávnený za každé zadržanie alebo skladovanie požadovať náhradu výdavkov a uplatňovať ostatné práva s primeraným použitím čl. 16 Dohovoru CMR. Najmä ak trvá zadržanie viac ako 6 hodín, dopravca môže náklad na nebezpečenstvo (riziko) a náklady odosielateľa zásielky vyložiť a uskladniť, odosielateľa musí o tom upovedomiť.
9. Odosielateľ je povinný pri nariadení zadržať zásielku zaplatiť dopravcovi poplatok vo výške 165,- eur.

Článok 10

Odovzdanie zásielky

1. Odosielateľ zásielky je povinný dopravcovi odovzdať zásielku v stave spôsobilom na prepravu. Zásielka musí byť usposobená tak, aby pri riadnom ukladaní na ostatný náklad prepravovaný spolu, nemohla spôsobiť žiadne škody. Kusovú zásielku je potrebné zreteľne a nezmazateľne označiť takým spôsobom, aby bol zistiteľný odosielateľ a prijímateľ zásielky. Zodpovedný pracovník dopravcu je povinný prevzatie zásielky potvrdiť v nákladnom liste.
2. Zásielku dopravca musí umiestniť tak, aby bola chránená pred poškodením.

3. Ak zásielka nezodpovedá ustanoveniu odseku 1, dopravca môže jej prijatie na prepravu odmietnuť, pričom je odosielateľ povinný dopravcovi uhradiť pomernú časť prepravného a zmluvnú pokutu vo výške 165,- eur. Náhrada škody tým nie je dotknutá. Ak je možné nedostatky obalu zásielky odstrániť bez väčších nákladov, tak dopravca je oprávnený, ale nie povinný tieto nedostatky na náklady odosielateľa zásielky odstrániť.
4. Zásielku so zjavnými známkami poškodenia dopravca prevezme len v tom prípade, ak odosielateľ zásielky takýto stav písomne potvrdí v nákladnom liste.
5. Prijatím zásielky preberá príjemca ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi zo zmluvy týkajúcej sa prepravy prevzatej zásielky, ak o týchto pohľadávkach príjemca vedel alebo musel vedieť.
6. Dopravca na zabezpečenie svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy má zádržné právo k zásielke, dokiaľ s ňou môže nakladať.
7. Zásielku (prípadne jej časť), ktorá podľa svojej povahy vyžaduje, aby počas prepravy bola chránená obalom pred poškodením alebo stratou, je odosielateľ zásielky povinný podať na prepravu v riadnom obale zodpovedajúcom podmienkam v cestnej doprave.
8. Odosielateľ zásielky je povinný zásielku riadne zabaliť aj vtedy, ak je nebezpečenstvo, že bez obalu by mohla počas prepravy spôsobiť svojimi vlastnosťami škodu osobám alebo na iných zásielkach, na dopravnom prostriedku, prípadne na iných zariadeniach tohto prostriedku. Dopravca neskúma, či zásielka svojou povahou vyžaduje obal, prípadne, či použitý obal je dostačujúci s ohľadom na veľkosť a hmotnosť zásielky.
9. Odosielateľ zásielky je povinný zabezpečiť, aby obaly jednotlivých kusov zásielky svojimi rozmermi, konštrukciou a pevnosťou umožňovali použitie progresívnej techniky pri preprave. Odosielateľ zásielky je povinný označiť zásielku alebo jej jednotlivé kusy, ak to predpisuje prepravný poriadok, alebo je to žiaduce pre uľahčenie manipulácie so zásielkou alebo pre zamedzenie nebezpečenstva jej zámény.
10. Pokiaľ povaha zásielky vyžaduje, aby sa s ňou počas nakládky, prepravy a vykládky určitým spôsobom zaobchádzalo, alebo aby sa ukladala v určitej polohe, odosielateľ je povinný označiť každý kus manipulačnou značkou pre označovanie prepravných obalov.
11. Kusovú zásielku je odosielateľ povinný označiť tiež názvom (menom) a adresou prijímateľa. Ak zodpovedný zamestnanec dopravcu zistí pri prevzatí zásielky, že zásielka nevyhovuje predchádzajúcim podmienkam, prepravu odmietne. V prípade, že odosielateľ potvrdí v nákladnom liste zistený nedostatok, dopravca môže zásielku prevziať k preprave.
12. Ak to vyžaduje osobitná povaha prepravy alebo prepravovanej zásielky odosielateľ je povinný prideliť k zásielke sprievodcu. Zvýšené náklady vzniknuté v súvislosti so sprevádzaním zásielky sprievodcom je povinný odosielateľ dopravcovi uhradiť. Po dohode zmluvných strán môže sprievodcu zabezpečiť za úplatu aj dopravca, inak môže dopravca prepravu odmietnuť.

13. Ak sa dohodlo, môže jeden sprievodca sprevádzať aj viac zásielok prepravovaných súčasne, a to aj vtedy, keď sa prepravujú na viacerých vozidlách.
14. Meno sprievodcu zapíše ten, kto je povinný ho zabezpečiť, do nákladného listu a na požiadanie musí sprievodca svoju totožnosť preukázať občianskym preukazom. Sprievodca je povinný sprevádzanú zásielku riadne opatrovať, a to aj z hľadiska jej úplnosti, plniť pokyny dopravcu alebo pokyny odosielateľa, ak nie sú v rozpore s pokynmi dopravcu.
15. Za sprievodcu zásielky sa nepovažuje osoba určená odosielateľom iba na nakladanie a vykladanie zásielky. Ods. 12 druhá veta tohto článku však platí primerane aj pre osobu podľa predchádzajúcej vety.
16. Dopravca je oprávnený vylúčiť z prepravy osobu prepravovanú podľa predchádzajúcich odsekov, ak ohrozuje bezpečnosť vlastnú, ostatných prepravovaných osôb alebo zásielky, prípadne vozidla.
17. Dopravca je kedykoľvek oprávnený preskúmať, či zásielka súhlasí s údajmi odosielateľa uvedenými v nákladnom liste alebo, ktoré mu oznámil. Zásielka sa na mieste nakládky alebo vykládky preskúma v prítomnosti osôb odovzdávajúcich alebo preberajúcich zásielku, počas prepravy sa preskúma v prítomnosti najmenej jednej osoby, ktorá nie je pracovníkom dopravcu. Ak zásielka nezodpovedá údajom v nákladnom liste a mohlo by to viesť k uplatneniu náhrady škody voči dopravcovi, je odosielateľ povinný nahradiť dopravcovi náklady spojené s takouto prehliadkou.
18. Ak nebolo dohodnuté inak, uskutočňuje nakládku odosielateľ zásielky a vykládku prijímateľ zásielky, pričom sa rozumie pod nakládkou pohyb zásielky na ložnú plochu vozidla a pod vykládkou pohyb zásielky v obrátenom smere.
19. Odosielateľ zodpovedá za bezpečné uloženie zásielky na vozidlo a podobne za nakladacie práce na vozidle, ak nebolo dohodnuté niečo iné.
20. Odosielateľ alebo prijímateľ zásielky poskytne zodpovedajúce nakladacie a vykladacie zariadenia.
21. Za čakanie dopravcu na nakládku alebo vykládku je odosielateľ povinný zaplatiť dopravcovi poplatok vo výške 165,- eur. Náhrada škody tým nie je dotknutá. Za čas čakania sa považuje čas od pristavenia vozidla k nakládke alebo vykládke v zmysle zmluvy až do skutočného začatia nakladacích alebo vykladacích prác a každé dopravcom nezavinené prerušenie týchto prác do 12 hod.
22. Ak čas čakania na nakládku podľa predchádzajúceho odseku trvá viac ako 12 hod., dopravca môže od zmluvy odstúpiť. Nárok na zaplatenie poplatku podľa predchádzajúceho odseku tým nie je dotknutý. Odosielateľ je taktiež povinný dopravcovi uhradiť pomernú časť prepravného a zmluvnú pokutu vo výške 165,- €. Náhrada škody tým nie je dotknutá.
23. V mieste určenia odovzdá dopravca nákladný list a zásielku prijímateľovi oproti potvrdeniu prijatia zásielky v nákladnom liste.

24. Ak odosielateľ požadoval v nákladnom liste prepočítanie alebo preváženie zásielky v mieste určenia, alebo ak žiada prijímateľ pri jej dodaní aby bola zásielka za jeho prítomnosti prepočítaná alebo prevážená, tak dopravca tejto požiadavke vyhovie v prípade, že sú k dispozícii vhodné zariadenia na váženie alebo prepočítanie.

Článok 11

Zodpovednosť dopravcu

1. Dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamihu prevzatia zásielky na prepravu až do okamihu jej vydania, ako aj za prekročenie dodacej lehoty.
2. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak stratu zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty zaviniel oprávnený, príkaz oprávneného, ktorý nebol zavinený nebalosťou dopravcu, vlastnou chybou zásielky alebo okolnosťami, ktoré dopravca nemôže odvrátiť a ktorých následky odstrániť nie je v jeho moci.
3. Dopravca sa nemôže dovolávať v snahe zbaviť sa svojej zodpovednosti ani chýb vozidla použitého na prepravu, ani zavinenia alebo nedopatrenia osoby, od ktorej najal vozidlo, alebo jej zástupcov alebo pracovníkov.
4. Dopravca je s prihliadnutím na ustanovenia článku 10 ods. 2 až 5 oslobodený od zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikne z osobitného nebezpečenstva súvisiaceho s jednou alebo s viacerými z týchto skutočností:
  - a) použitie otvorených vozidiel bez plachiet, ak také použitie vozidiel bolo výslovne dojednané a poznamenané v nákladnom liste;
  - b) chýbajúci obal alebo chybný obal zásielky, ktorá je pre svoju povahu, ak nie je riadne balená alebo ak nie je balená vôbec, vystavená stratám alebo poškodeniam;
  - c) manipulácia, naloženie, uloženie alebo vyloženie zásielky odosielateľom, príjemcom alebo osobami konajúcimi za odosielateľa alebo príjemcu;
  - d) prirodzená povaha určitého tovaru, pre ktorú podlieha úplnej alebo čiastočnej strate alebo poškodeniu, najmä lomom, hrdzou, vnútorným kazením, vysychaním, unikaním, normálnym úbytkom alebo pôsobením hmyzu alebo hlodavcov;
  - e) nedostatočné alebo chybné značky alebo čísla jednotlivých kusov zásielky;
  - f) preprava živých zvierat.
5. Ak dopravca zodpovedá podľa tohto článku za niektoré z okolností, ktoré spôsobili škodu, zodpovedá do tej miery, v akej okolnosti, za ktoré podľa tohto článku zodpovedá, prispeli ku škode.
6. Ak nákladný list neobsahuje výhrady dopravcu s ich odôvodnením, platí právna domnienka, že zásielka a jej obal boli v okamihu prevzatia dopravcom v dobrom zjavnom stave a že počet kusov, ich značky a čísla sa zhodovali s údajmi v nákladnom liste.
7. Dopravca je povinný urýchlene podať správu odosielateľovi o škode na zásielke vzniknutej počas prepravy do jej odovzdania príjemcovi. Ak však príjemca nadobudol právo na jej vydanie dopravcovi je povinný túto správu odovzdať príjemcovi.

Dopravca zodpovedá za škodu spôsobenú odosielateľovi alebo príjemcovi porušením tejto povinnosti.

8. Pri strate alebo zničení zásielky dopravca je povinný nahradiť jej cenu, ktorú mala zásielka v čase jej odovzdania na prepravu.
9. Ak príjemca zistí celkovú alebo čiastočnú stratu, zničeniu alebo poškodeniu zásielky alebo to tvrdí ten, kto má dispozičné právo k nej, je potrebné o tom bezodkladne vyhotoviť zápis v nákladnom liste.
10. V prípade uplatnenia nárokov na náhradu škodu je potrebné predložiť potrebné doklady o príčine a výške škody, najmä nákladný list. Pre stanovenie výšky škody je potrebné, aby poškodený predložil faktúry, ak sú k dispozícii, ako aj výpočet výšky škody a iné doklady dokazujúce jeho nárok.
11. Oprávnený môže zásielku bez ďalších dôkazov považovať za stratenú, ak nebola vydaná do 30 dní po uplynutí dojednanej lehoty, a pokiaľ nebola lehota dojednaná, do 60 dní po prevzatí zásielky dopravcom na prepravu.
12. Dopravca zodpovedá ako komisionár za následky straty alebo nesprávneho použitia dokladov v nákladnom liste uvedených a k nemu pripojených alebo dopravcovi odovzdaných; je však povinný nahradiť nanajvyš sumu, ktorú by uhrádzal pri strate zásielky.

Článok 12

Nákladný list

1. Dokladom o uzavretí prepravnej zmluvy je nákladný list. Ak nákladný list chýba, ak má nedostatky alebo ak sa stratil, nie je tým existencia alebo platnosť prepravnej zmluvy dotknutá a vzťahujú sa na ňu aj naďalej ustanovenia tohto Dohovoru.
2. Nákladný list sa vystavuje v troch pôvodných vyhotoveniach podpísaných odosielateľom a dopravcom. Ak to dovoľuje právny poriadok štátu, v ktorom sa nákladný list vystavuje, môžu sa tieto podpisy vytlačiť alebo nahradiť pečiatkami odosielateľa a dopravcu. Prvé vyhotovenie nákladného listu dostane odosielateľ, druhé sprevádza zásielku a tretie si ponechá dopravca.
3. Ak treba zásielku naložiť na niekoľko vozidiel, alebo ak ide o rôzne druhy alebo samostatné časti zásielky, má odosielateľ alebo dopravca právo žiadať o vystavenie toľkých nákladných listov, koľko vozidiel sa má použiť, alebo koľko druhov alebo samostatných častí zásielky sa má nakladať.
4. Ak sa zásielka nakladá alebo vykladá na viacerých miestach, je potrebné vyhotoviť pre každú časť zásielky samostatný nákladný list. Pre opakované prepravy z toho istého miesta nakládky na rovnaké miesto vykládky a pre iné prepravy pre toho istého odosielateľa opakujúce sa zásadne za rovnakých podmienok, ako aj pre prepravy vnútri objektov a obvodov stavenísk odosielateľ môže s dopravcom dohodnúť použitie jedného nákladného listu pre celú pracovnú zmenu vozidla..

5. Všetky návrhy na zmenu zmluvy o preprave vecí a príkazy je potrebné zaslať druhej strane preukázateľným spôsobom, t.j. v prípade telefonickej a ústnej formy následne aj faxom, emailom alebo písomne a zaznamenať zmenu podmienok prepravy aj v nákladnom liste a v prípadoch, kde je to možné, nechať tieto skutočnosti potvrdiť v nákladnom liste i oprávnenou osobou vo všetkých jeho rovnopisoch, ktoré sú v dobe zápisu k dispozícii.
6. Do nákladného listu je potrebné zaznamenať i ďalšie skutočnosti dôležité z hľadiska prípadných nárokov odosielateľa zásielky, dopravcu alebo prijímateľa zásielky v zmysle prepravného poriadku.
7. V prípade, že formulár nákladného listu nepostačuje na zápisy oprávnených osôb s dispozičným právom, je potrebné vyhotoviť zápisnicu a to v toľkých rovnopisoch, koľko rovnopisov nákladného listu je v dobe zápisu k dispozícii a priložá sa ku každému z nich.
8. Nákladný list musí obsahovať tieto údaje:
  - a) miesto a dátum vystavenia,
  - b) meno a adresu odosielateľa,
  - c) meno a adresu dopravcu,
  - d) miesto a dátum prevzatia zásielky a miesto jej určenia,
  - e) meno a adresu príjemcu,
  - f) obvyklé pomenovanie povahy prepravovanej veci a druh obalu; pri veciach nebezpečnej povahy ich všeobecne uznávané označenie,
  - g) počet kusov, ich zvláštne značky a čísla,
  - h) hrubú váhu zásielky alebo iným spôsobom vyjadrené množstvo tovaru,
  - i) náklady spojené s prepravou (dovozné, vedľajšie poplatky, clá a ostatné výdavky vznikajúce od okamihu uzavretia zmluvy až do vydania zásielky),
  - j) pokyny potrebné pre colné a iné úradné konania,
  - k) údaj o tom, že preprava aj napriek akejkoľvek opačnej doložke podlieha ustanoveniam tohto Dohovoru.
9. Nákladný list musí obsahovať prípadne ešte tieto údaje:
  - a) zákaz prekládky,
  - b) výdavky, ktoré preberá na seba odosielateľ,
  - c) výšku dobierky, ktorá sa má vyberať pri dodaní zásielky,
  - d) cenu zásielky a sumu vyjadrujúcu osobitný záujem na dodaní,
  - e) pokyny odosielateľa dopravcovi týkajúce sa poistenia zásielky,
  - f) dohodnutú lehotu, v ktorej sa má preprava uskutočniť,
  - g) zoznam dokladov odovzdaných dopravcovi.
10. Zmluvné strany môžu zapísať do nákladného listu ešte aj iné údaje, ktoré pokladajú za potrebné. Zápisy sa musia urobiť priepisom na všetky rovnopisy, ktoré sú k dispozícii v čase zápisu. Zápisy sa nesmú odstraňovať a pozmeňovať. Opravy možno vykonať preškrtnutím, ak ich oprávnená osoba potvrdí svojim podpisom. Ak ide o číselný údaj, potrebné je opakovať ho slovom. Zápisnica sa vyhotovuje, ak formulár nákladného listu nepostačuje na zápisy oprávnených osôb a to v toľkých rovnopisoch, koľko rovnopisov prepravného listu je v dobe zápisu k dispozícii a priložá sa ku každému z nich.

11. Odosielateľ zásielky, dopravca a prijímateľ zásielky zodpovedajú za správnosť a úplnosť zápisov, ktoré uviedli do nákladného listu.
12. Odosielateľ zodpovedá za všetky škody a výdavky, ktoré dopravcovi vzniknú v dôsledku nepresností alebo neúplnosti údajov uvedených v tomto liste.
13. Ak dopravca zapíše na žiadosť odosielateľa do nákladného listu údaje, predpokladá sa, že konal v mene odosielateľa, ak sa nepreukáže opak. Zároveň zodpovedá za škody, ktoré vzniknú tým, že nemá pri sebe prepravné a sprievodné doklady, ktoré mu odovzdal odosielateľ pri prevzatí zásielky na prepravu.
14. Pri prevzatí zásielky na prepravu dopravca preskúma:
  - a) správnosť údajov v nákladnom liste,
  - b) zjavný stav zásielky a jej obalu.
15. Ak dopravca nemá vhodné prostriedky, aby mohol preskúmať správnosť údajov, uvedie do nákladného listu výhrady aj s odôvodnením. Dopravca musí odôvodniť taktiež všetky výhrady, ktoré urobil proti zjavnému stavu zásielky a jej obalu.
16. Nákladný list je, pokiaľ sa nedokáže opak, vierohodným dokladom o uzavretí zmluvy o preprave vecí a jej obsahu ako aj o prevzatí zásielky dopravcom.
17. Odosielateľ má právo od dopravcu žiadať preskúšanie hrubej váhy zásielky, alebo jej množstva vyjadreného iným spôsobom. Môže tiež žiadať preskúšanie obsahu jednotlivých kusov zásielky, pričom dopravca má nárok na náhradu výdavkov spojených s týmto preskúšaním. Výsledok uvedeného preskúšania sa zaznačí do nákladného listu.
18. Odosielateľ je povinný pripojiť k nákladnému listu alebo dať dopravcovi k dispozícii doklady potrebné na colné a ďalšie úradné konania vykonávané pred vydaním zásielky a poskytnúť mu všetky informácie, o ktoré požiada.
19. Dopravca nie je povinný skúmať, či sú doklady a informácie správne a dostačujúce. Odosielateľ zodpovedá dopravcovi za všetky škody vzniknuté preto, že niet dokladov alebo že neboli dané potrebné informácie, alebo doklady a informácie sú neúplné alebo nesprávne, pokiaľ pravda nejde o nedostatok zavinený dopravcom.
20. Dopravca zodpovedá ako komisionár za následky straty alebo nesprávneho použitia dokladov v nákladnom liste uvedených a k nemu pripojených alebo dopravcovi odovzdaných; je však povinný nahradiť najvyššiu sumu, ktorú by uhradil pri strate zásielky.

Článok 13

Postup dopravcu v prípade nehody alebo poškodenia zásielky

1. Ak príjemca prevzal zásielku bez toho, že spolu s dopravcom náležite zistil jej stav alebo oznámil dopravcovi výhrady s uvedením všeobecných údajov o povahe straty alebo poškodenia najneskoršie pri prevzatí zásielky, ak ide o straty alebo poškodenia zjavne znateľné, a najneskoršie do 7 dní odo dňa vydania zásielky, nepočítajúc

do toho nedele a uznané sviatky, ak ide o straty alebo poškodenia zjavne neznateľné, predpokladá sa, pokiaľ sa nepreukáže opak, že dostal zásielku v stave uvedenom v nákladnom liste. Ak ide o straty alebo poškodenie zjavne neznateľné, musia sa uvedené výhrady urobiť písomne.

2. Ak stav zásielky náležite zistil príjemca a dopravca, je proti výsledku takého zistenia prípustný dôkaz len vtedy, ak ide o straty alebo poškodenie zjavne neznateľné a ak príjemca poslal dopravcovi písomne výhrady do 7 dní po tomto zistení, nepočítajúc do toho nedele a uznané sviatky.
3. Nárok na náhradu za prekročenie dodacej lehoty možno uplatniť len vtedy, ak sa dopravcovi zaslala písomná výhrada do 21 dní po tom, čo sa zásielka dala k dispozícii príjemcovi.
4. Deň vydania zásielky, alebo podľa okolností deň zistenia stavu zásielky, alebo deň, keď sa zásielka dala k dispozícii príjemcovi, sa do lehôt uvedených v tomto článku nezapočítava.
5. Dopravca a príjemca sú povinní v primeranej miere si uľahčiť potrebné zisťovanie a vyšetřovanie.
6. Nároky z prepráv, na ktoré sa vzťahuje Dohovor CMR, sa premlčujú za jeden rok. V prípade úmyslu alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné s úmyslom, je premlčacia lehota trojročná. Premlčacia lehota začína plynúť:
  - a) pri čiastočnej strate zásielky, pri jej poškodení alebo pri prekročení dodacej lehoty dňom vydania zásielky,
  - b) pri úplnej strate tridsiatym dňom po uplynutí dohodnutej dodacej lehoty, a ak nebola dodacia lehota dohodnutá, šesťdesiatym dňom po prevzatí zásielky dopravcom,
  - c) vo všetkých ostatných prípadoch uplynutím troch mesiacov odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy.
7. Deň, ktorým premlčacia lehota začína plynúť, sa do premlčacej lehoty nepočíta.
8. Písomná reklamácia zastavuje plynutie premlčacej lehoty až do dňa, keď dopravca reklamáciu písomne odmietne a vráti k nej pripojené doklady. Ak sa reklamácia čiastočne uzná, plynie premlčacia lehota iba pri tej časti reklamácie, ktorá zostala sporná. Dôkaz o prijatí reklamácie alebo o odpovedi na ňu a o vrátení dokladov patrí tej strane, ktorá sa na tieto skutočnosti odvoláva. Neskoršia reklamácia v tej istej veci plynutie premlčacej lehoty nezastaví.
9. Reklamácia musí byť podaná len písomne.
10. V prípade dopravnej nehody, vodič túto hlási svojmu zamestnávateľovi, privolá políciu a vyžiada hlásenie o dopravnej nehode, ktoré bezodkladne odovzdá svojmu nadriadenému .

Článok 14

Mimoriadne udalosti

1. Dopravca zodpovedá za to, aby vozidlo bolo naložené len v rámci celkovej prípustnej hmotnosti vozidla.
2. Ak dopravca zistí preťaženie vozidla, ktoré je zavinené nesprávnymi údajmi o hmotnosti zásielky alebo inými dôvodmi zo strany odosielateľa, ktoré nemohol rozpoznať, odosielateľ znáša všetky škody a náklady, ktoré vzniknú z dôvodu preťaženia vozidla.
3. Ak sa zistí preťaženie vozidla zavinené odosielateľom ešte v mieste odoslania, musí odosielateľ vykonať vyloženie nadváhy. Ak sa preťaženie vozidla zistí neskôr, môže dopravca v preprave zásielky pokračovať späť do miesta nakládky alebo do miesta vykládky, odosielateľ však zodpovedá za všetky škody a zvýšené náklady s tým spojené a je tiež povinný zaplatiť dopravcovi primerane zvýšené prepravné. Ak ihneď po zistení nadváhy v mieste nakládky alebo po vrátení vozidla späť do miesta nakládky nedôjde k vyloženiu nadváhy na náklady a nebezpečenstvo odosielateľa, použijú sa primerane ustanovenia čl. 10 ods. 21 a 22.
4. Ak plnenie prepravnej zmluvy podľa podmienok určených v nákladnom liste je alebo sa stane ešte pred dôjdením zásielky na miesto jej dodania z akéhokoľvek dôvodu nemožným, je dopravca povinný vyžiadať si pokyny od osoby oprávnenej disponovať so zásielkou podľa článku 13.
5. Ak však okolnosti dovoľujú uskutočniť prepravu za podmienok odchyľujúcich sa od podmienok určených v nákladnom liste a dopravca nemohol dostať v primeranom čase pokyny od osoby oprávnenej disponovať so zásielkou podľa článku 13, urobí dopravca také opatrenia, ktoré považuje v záujme osoby oprávnenej disponovať so zásielkou za najlepšie.
6. Ak sa po tom, čo zásielka došla na miesto dodania, vyskytnú prekážky v dodaní, vyžiada si dopravca pokyny od odosielateľa. Ak príjemca zásielku odmietne, má odosielateľ právo so zásielkou disponovať bez toho, že by sa musel preukázať prvým vyhotovením nákladného listu.
7. Aj keď príjemca zásielku odmietol, môže žiadať o jej vydanie do tých čias, kým dopravca nedostane od odosielateľa opačné pokyny.
8. Ak vzniknú okolnosti brániace dodaniu zásielky po tom, čo príjemca už dal na základe svojho oprávnenia podľa článku 13 ods. 3 príkaz na vydanie zásielky inej osobe, nastupuje pri použití ustanovení odsekov 1 a 2 toho článku na miesto odosielateľa príjemca a na miesto príjemcu táto iná osoba.
9. Dopravca má právo na náhradu výdavkov vzniknúcich mu vyžiadanim alebo uskutočnením pokynov, pokiaľ tieto výdavky nevzniknú jeho zavinením.
10. V prípadoch uvedených v predchádzajúcich článkoch v zmysle Dohovoru CMR môže dopravca ihneď zložiť zásielku na účet oprávneného; zložením zásielky sa preprava

považuje za ukončenú. Dopravca preberá zásielku do úschovy; môže ju však zveriť tretej osobe a je potom zodpovedný len za starostlivý výber tejto tretej osoby. Na zásielke aj naďalej viaznu záväzky vyplývajúce z nákladného listu a všetky ostatné výdavky.

11. Dopravca môže pristúpiť k predaju zásielky bez toho, že vyčká na pokyny oprávneného, ak ide o zásielky podliehajúce rýchlej skaze alebo ak taký postup oprávňuje stav zásielky, alebo ak výdavky za úschovu sú neúmerné hodnote zásielky. Inak tiež môže pristúpiť k predaju, ak nedostal v primeranej lehote od oprávneného opačné pokyny, ktorých vykonanie sa môže od neho primerane okolnostiam požadovať.
12. Ak podľa ustanovení tohto článku bola zásielka predaná, výtazok predaja po odpočítaní súm viaznucich na zásielke sa musí dať k dispozícii oprávnenému. Ak sú tieto sumy vyššie než výtazok predaja, má dopravca právo na rozdiel.
13. Postup pri predaji sa spravuje právnym poriadkom alebo zvyklosťami miesta, kde sa zásielka nachádza.

Článok 15

Záverečné ustanovenia

1. Vzťahy neupravené týmto prepravným poriadkom, ani dohodou zmluvných strán v zmysle čl. I ods. 5 tohto prepravného poriadku, sa riadia najskôr Dohovorom o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), subsidiárne Obchodným zákonníkom platným v Slovenskej republike.
2. Na riešenie sporov z tejto prepravnej zmluvy je príslušný súd Slovenskej republiky.
3. Tento prepravný poriadok nadobúda platnosť a účinnosť dňa 1.4.2012.

V Košiciach, dňa 1.4.2012

 NORISSON, s.r.o. 7
Beniakova 15
040 18 Košice
IČO: 45879613
IČ DPH: SK 2023123982

Ing. Marek Eliáš
Konateľ spoločnosti